T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/660
KARAR NO : 2022/40
KARAR TR : 31/01/2022

ÖZET: Halk Eğitim Merkezlerinde hizmet akdiyle kadrosuz mevsimlik işçi statüsünde usta öğretici olarak çalışan davacı tarafından kıdem tazminatı ve diğer işçi alacaklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.K.
Vekili : Av. D.S.
Davalılar: 1- Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Huk.Müş. H.İ.
2- Afet ve Acil Yardım Durum Yönetimi Başkanlığı
Vekili : Av. F.I.K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı, Adıyaman Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde kurulan Çadır Kent Geçici Eğitim Merkezinde 24/10/2012 - 26/12/2016 tarihleri arasında hizmet akdiyle kadrosuz mevsimlik işçi statüsünde usta öğretici olarak çalıştığı döneme ilişkin kıdem tazminatı ve diğer işçi alacaklarının tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Adıyaman İş Mahkemesinin 17/072017 tarihli ve E.2017/84, K.2017/256 sayılı kararı ile,*"Kaymakamlık onayı ile görevlendirilen davacının statü hukukuna tabi olduğu, arada işçi-işveren ilişkisinin olmadığı ve açılan davada idari yargı mahkemelerinin görevli olduğu"* gerekçesiyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmiştir.

3. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin 15/11/2017 tarihli ve E.2017/2589, K.2017/1766 sayılı kararı ile, *"işçi-işveren ilişkisinin bulunduğu uyuşmazlıkta iş mahkemesinin görevli olduğu"* gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan kabulü ile istinafa konu kararın kaldırılarak mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar verilmiştir.

4. Adıyaman İş Mahkemesinin 19/03/2019 tarihli ve E.2017/720, K.2019/141 sayılı kararı ile, davanın esastan kısmen kabulüne karar verilmiştir.

5 . **Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin 18/05/2021 tarihli ve E.2019/1170, K.2021/622 sayılı kararı** ile; bu kez, *"657 sayılı Kanun'un 98.maddesine göre statü hukukuna tabi olarak Kaymakamlık onayı ile görevlendirilen davacının davasının idari yargı yerinde görülmesi gerektiği"* gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan kabulü ile istinafa konu kararın kaldırılarak yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine kesin olarak karar verilmiştir.

6. Davacı, bunun üzerine idari yargı yerinde tam yargı davası açmıştır.

B. İdari Yargıda

7. **Adıyaman İdare Mahkemesinin 20/08/2021 tarihli ve E.2021/493 sayılı ara kararı**ile, *"davacının hizmet süresi boyunca 5510 sayılı Kanun'un 4-a maddesi kapsamında sigortalı olarak çalıştığı dikkate alınarak ve uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde iş mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılarak 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine"* karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "*Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…*" denilmiş, aynı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri*" başlıklı 134. maddesinde, "*Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür*" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı Kanun hükümleri 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

9. 5510 sayılı Kanun'un 3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79. madde ile başlayan 4. Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "*Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür*" denilmiştir.

10. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının, işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" hususuna Kanun'un 8. maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanun'un değişik maddelerinde yer verilmiştir.

11. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

12. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

" (1)Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

13. 7036 sayılı Kanun'un "*Görev*" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/01/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hakim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki

sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, Adıyaman Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde kurulan Çadır Kent Geçici Eğitim Merkezinde 24/10/2012 - 26/12/2016 tarihleri arasında hizmet akdiyle kadrosuz mevsimlik işçi statüsünde usta öğretici olarak çalıştığı döneme ilişkin olarak, iş sözleşmesinin haksız feshedildiğinden bahisle kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin alacağı, hafta tatili ücreti, ilave tediye ücreti alacaklarının davalılardan tahsili istemiyle açılmıştır.

17. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatların ve diğer işçi alacaklarının 4857 sayılı İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Adıyaman İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adıyaman İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin 18/05/2021 tarihli ve E.2019/1170, K.2021/622 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

31/01/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN